

I . N . R . I .

**Evangelium Domini nostri Iesu Christi secundum
quattuor evangelistarum concordantias ex
Latino in linguam Polonicam translatum feliciter
Incipit, correctum est.**

Iohannes I <1> Na przodku było słowo a słowo było u Boga, a
Bog był słowo. <2> To było na przodku u Boga. <3> Wszystko przez
3 nie się stało, a bez niego stało się nic, co się stało.
<4> W nim żywot był a żywot był światłość ludzka, <5> a światłość
w ciemnościach świeci, a ciemności jej nie
6 ogarnęły. <6> Był człowiek posłany od Boga, chtëremu jimię
było Jan. <7> Ten przyszedł na świadectwo, aby świadectwo
wydał o światłości, aby wszyscy wierzyli przezeń.
9 <8> Nie był on światłość, ale iżby świadectwo wydał o
światłości. <9> Była światłość prawdziwa, chtëra oświeca
każdego człowieka przychodzącego na ten świat. <10> Na
12 świecie był a świat przezeń stał się jest, a świat go
nie uznał. <11> We włosne przyszedł, a swoji go nie przyjęli. <12> A
jelekolwiek przyjęli ji, dał jim moc syny bożymi być,
15 tym, chtë<z>y wierzą w jimię jego, <13> chtërzy nie ze krwi
ani z wolej ciała, ani z wolej męża, ale z Boga narodzili
się są. <14> A słowo ciało się stało a mięszkało
18 w nas. A widzieliśmy chwałę jego, chwałę jakoby jedynego
od ojca, pełnego łaski i prawdy. **Matthaeus I**
<1> Księgi rodzaju Jesu Krysta, syna Dawidowego,
21 syna Abraamowego. <2> Abraam porodził Isaaka
a Isaak porodził Jakoba, a Jakob porodził Judę i bracią
jego, <3> a Judasz porodził Fares i Zaram z Tamar, a
24 Fares porodził Esrom, a Esrom porodził Aram, <4> a Aram
porodził Aminadab, a Aminadab porodził Naason, a Naason
porodził Salmon, <5> a Salmon porodził Boos z Raab, a Boos
27 porodził Obet z Rut, a Obet porodził Jesse, a Jesse porodził
Dawida krola, <6> a Dawid krol porodził Salomona z tej,

30 catora była Uryjasza, <7> a Salomon porodził Roboam, a Roboam
 porodził Abijasza, a Abija porodził Aze, <8> a Asa porodził
 Jozafat, a Jozafat porodził Joram, a Joram porodził
 Ozyjasza, <9> a Ozyjasz porodził Joatan, a Joatan porodził
33 Achas, a Achas porodził Ezechyjasza, <10> a Ezechyjasz porodził
 Manassen, a Manasses porodził Amon, a Amon porodził
 Jozyjasza, <11> a Josyjasz porodził Jekonijasza i bracią jego
36 w prześciu babilońskim. <12> A po prześciu babilońskim

Jekonijas z porodził Salatyjel, a Salatyjel porodził Zorobabel,
<13> a Zorobabel porodził Abijud, a Abijud porodził Eliachym, a
3 Eliachym porodził Azor, <14> a Azor porodził Sadoch, a Sadoch
porodził Achym, a Achym porodził Elijud, <15> a Elijud porodził
Eleazar, a Eleazar porodził Matan, a Matan porodził
6 Jakob, <16> a Jakob porodził Jozefa, męża Maryjej, z chtërej
narodził się jest Jesus, chtërej rzeczon Krystus. <17> A tako wszystkie
rodzaje od Abrama aż do Dawida rodzajow szternaście,
9 a od Dawida aż do prześcia babilońskiego rodzajow szternaście,
a od prześcia babilońskiego aż do Krystusa rodzajow
szternaście. **Lucas I <5>** Był dniow Heroda krola żydowskiego
12 kapłan niechtërej jimieniem Zacharyjasz z strony
Abijasza a żona jego z corek Aaron, a jimie jej Elżbieta.
<6> A byli sprawiedliwi oba przed Bogiem, pochodzący we
15 wszystkim przykazaniu i w sprawiedliwościach bożych
przez skargi, <7> a nie był jim syn, temu iż Elżbieta
była niepłodna a oba poszli we dniach swoich. <8> I stało
18 się jest, gdy kapłaństwa pożywał Zacharyjasz w rządzie strony
swojej przed Bogiem <9> podług zwyczaju kapłańskiego, losem
wyszedł, aby kadzidło kładł, wszedwszy w kościół boży, <10> a wszelka
21 wielkość ludu była modłać się osobnie czasu kadzenia.
<11> I ukazał mu się anioł boży, stojący na prawicy
ołtarza kadzenia. <12> A Zacharyjasz zasmęcił się widząc,
24 a bojaźń padła nań. <13> I rzekł do niego anioł: „Nie boj się,
Zacharyjaszu, bo wysłuchana jest prośba twoja a żona
twoja Elżbieta porodzi tobie syna, a wzwiesz jimie
27 jego Janem, <14> a będzie wesele tobie i radość, a wiele w narodzeniu
jego będzie się weselić, <15> bociem będzie wielki
przed Bogiem i wina i piwa nie będzie pił a Ducha
30 Świętego będzie napełnion jeszcze z żywota matki
swojej, <16> a wiele z synow israelskich nawroci ku
Panu Bogu jich. <17> A on uprzedzi przed nim w duchu
33 i w mocy Eliasza, aby nawrocił serca ojcowskie

na syny a niewierne ku mądrości sprawiedliwych <...>”.

<18> I rzekł Zacharyjasz do anjoła: „A skąd to będę wiedział? <...>”.

36 <19> A odpowiedziawszy anjoł rzekł jemu: „Ja jestem Gabryjeł, który
stoję przed Bogiem a posłan-em jest mówić do ciebie,
a to tobie wzjawiać. <20> A oto będziesz niemy, a nie będziesz
39 mógł mówić aż do dnia, którego się to stanie, dlatego
iż nie uwierzył słowom moim, które napełnią
się czasu swego”. <21> A był lud oczekujący Zacharyjasza

i dziwowali się, iż przedłużał on w kościele. <22> A wyszedwszy nie
mogł mówić do nich i uznali, iż widzenie widział w kościele,
3 a on był skazujący jim a został niemy. <23> I stało się jest, gdy
napelniły się są dni urzędu jego, szed do domu swego. <24> A po tych
dniach poczęła Elżbieta żona jego i kryła się pięć miesięcy
6 mówiąc, <25> iż tak udziałał mnie pan dniow,
chtorych wejrzał oddalać sromotę moję między ludźmi.
<26> A szostego miesiąca posłan jest anjoł Gabryjeł od Boga do
9 miasta galilejskiego, chtoremu jimię Nazaret, <27> do dziewice
poślubionej mężowi, chtoremu jimię było Jozef
z domu Dawid, a jimię dziewice Maryja. <28> A wszedwszy
12 anjoł do niej rzekł: „Zdrowaś łaski pełna, Pan z tobą, błogosławiona
ty między niewiastami”. <29> Chtora gdy usłyszała,
zasmęciła się jest w mowie jego i myśliła, jakie by to
15 było pozdrowienie. <30> I rzekł jej anjoł: „Nie boj się, Maryja, boś
nalazła łaskę u Boga. <31> «Oto poczniesz w żywocie a porodzisz
syna, a wzwiesz miono jego Jesusem. <32> Ten ci będzie wieliki
18 a syn nawyszszego będzie wezwan, a da jemu Pan Bog stolec
Dawida ojca jego, <33> a będzie krolował w domu Jakobowym
na wieki, a krolestwa jego nie będzie koniec». <34> I rzekła Maryja
21 do anjoła: „Jako to będzie, gdy męża nie znam?” <35> A
odpowiedziawszy anjoł rzekł jej: „Duch Święty zstąpi
na cię, a moc nawyszszego zaćmi tobie, a dlatego co
24 się narodzi z ciebie święte, będzie wezwano Syn Boży.
<36> A oto Elżbieta przyrodzona twoja, i ta poczęła syna
w starości swojej, a ten miesiąc jest szosty jej, chtora
27 wezwana jest niepłodna, <37> bo nie będzie niepodobno u Boga
wszelikie słowo”. <38> I rzekła Maryja: „Oto służebniczka
Boża, stań mi się podług słowa twego”.
30 I odstąpił od niej anjoł. <39> A powstawszy Maryja dniow
onych, szła na gory z kwapliwością do miasta Juda <40> a
weszła w dom Zacharyjasza i pozdrowiła Elżbietę. <41> I stało
33 się jest, gdy usłyszała pozdrowienie Maryjej Elżbieta,

radowało się dziecię w żywocie jej a napelniona jest
Ducha Świętego Elżbieta <42> i zawołała głosem wielkim
36 i rzekła: „Błogosławiona ty między niewiastami i błogosławion
owoc żywota twego. <43> A skąd to mnie, aby przyszła
matuchna Pana mego do mnie? <44> Bociem oto, gdy
39 stał się jest głos pozdrowienia twego w uszu moich, radowało
się w weselu *dzieciątka* w żywocie moim. <45> A błogosławiona,
chtoras uwierzyła, bo popelnia się ty, chture
42 powiadany są tobie od Boga”. <46> I rzekła Maryja: „Wielbi
dusza moja Pana. <47> A radował się duch

moj w Bodze, zbawieniu moim, <48> iże wejrzał na pokorę służebniczki
swojej. Abociem oto stąd błogosławioną mię
3 rzekną wszystkie rodzaje, <49> iże udzielał mnie rzeczy wielgie, chtory
mocen jest i święte jimię jego <50> a miłosierdzie jego od
rodzaju do rodzaju bojącym się go. <51> Uczynił moc w ramieniu
6 swoim, rozproszył pyszne duszą sierca swego, <52> słożył
mocarze z stolca a powyszczył pokorne, <53> łączące napelnił
dobrym a bogacze opuścił prozne. <54> Przyjął Izraela dziecię
9 swoje pamiętając na miłosierdzie swoje, <55> jako
mowił jest do ojców naszych, Abramowi i plemieniu jego
na wieki”. <56> I mieszkała Maryja s nią jakoby przez trzy księżyce,
12 i wrocila się jest do domu swego. <57> A Elżbiecie napelnił
się jest czas porodzenia i porodziła syna. <58> I usłyszeli
sąsiedzi i przyrodzeni jej, iże uwielbił Pan miłosierdzie
15 swoje s nią, weselili się s nią. <59> I stało się jest osmego
dnia, przyszli obrzazować dziecię i zwali go jimieniem
ojca swego Zacharyjaszem. <60> A odpowiedziawszy matka jego
18 rzekła: „Nikakie, ale będzie wezwan Jan”. <61> I rzekli do niej, iże
żadny nie jest w rodzaju twojim, chtory by był zwan tym
jimieniem. <62> I skazowali ojcu jego, jako by go chciał
21 wezwać. <63> A żądając tablice, pisał mowiąc: „Jan jest jimię
jego”. I dziwowali się są wszyscy, <64> i otworzyły się są
tedyż usta jego i język jego, i mowił błogosławiąc Boga.
24 <65> I stała się jest bojażń na wszystkie sąsiady jich i
po wszystkich gorach żydowskich były objawione wszystkie
słowa ty. <66> I ustawili wszyscy, chtorzy słyszeli w siercu swoim,
27 mowiąc: „Chtore, mnimasz, dziecię to będzie?”
Abociem ręka Boża była s nim. <67> A Zacharyjasz ociec jego
napelnion jest Duchą Świętego i prorokował mowiąc:
30 <68> „Błogosławiony Pan Bog izraelski, iże nawiedził i uczynił
odkupienie ludu swego <69> a podniósł moc zbawienia nam
w domu Dawida dziecięcia swego, <70> jako mowił jest przez
33 usta świętych, chtorzy od wieków są, proroków jego, <71> zbawienie

od nieprzyjaciół naszych i z ręki wszystkich, którzy
nienawidzą nas, <72> ku czynieniu miłosierdzia z ojcy
36 naszymi i pamiętaniu na testament swój święty,
<73> poprzysiężenie, które przysiągł do Abrama ojca naszego,
dać się nam, <74> aby przez bojaźni z ręki nieprzyjaciół
39 naszych wybawieni, służylibysmy mu <75> w świętości
i w sprawiedliwości przed nim wszystkich dniów
naszych. <76> A ty, dziecie, prorokiem najwyższego będziesz
42 wezwan, a bojem uprzedzisz przed obliczym Pana

gotować drogi jego <77> ku daniu nauki zbawienia ludu jego,
na odpuszczenie grzechow jich <78> przez wnętrzości miłosierdzia
3 Boga naszego, w ktorzych nawiedził nas pochodząc
s wysoka <79> oświecić ty, chtonrzy w ciemnościach i we ćmie
śmierci siedzą, ku rządzeniu nog naszych na drogę pokoju”.

6 <80> A dziecię mnożyło się i poćwierdzało się w duchu a było
na puszczach aż do dnia ukazania swego do Israel. **Matthaeus I**
<18> A Krystusew rodzaj tako był: Gdy była poślubiona
9 matka Jesusewa Maryja Josefowi, niżli się zeszi, naleziona
jest w żywocie mając z Ducha Świętego <19> a Jozef
mąż jej gdyż był sprawiedliwy a nie chciał ją pojąć,
12 chciał potajemnie opuścić ją. <20> A to gdy myślił, oto
anioł boży ukazał się we śnie Jozefowi mówiąc: „Jozefie,
synu Dawidow, nie chciej się bać wziąć Maryją
15 żonę twoję, bo co w niej narodziło się jest, z Ducha
Świętego jest. <21> *Porodzisz syna a wzwiesz jimię jego
Jesusem, bociem on zbawiony uczyni lud swoj od grzechow
18 jich”. <22> A to wszystko stało się jest, aby napelniło się, co
rzezono jest od Pana przez proroka mowiącego: <23> „Oto dziewica
w żywocie będzie miała a porodzi syna a będzie wezwano
21 jimię jego Emanuel, co jest wyłożono: S nami Bog”.

<24> A powstawszy Jozef ode snu udziałał, jako przykazał
jemu anioł boży, i przyjął żonę swoję a nie uznał <j>ej,
24 aż porodziła syna swego pirworodnego, i wezwał jimię jego
Jesusem. **Lucas II** <1> I stało się jest, dniow onych wyszło przykazanie
od cesarza Augusta, iżby był wypisan wszystek świat.
27 <2> To wypisanie pirwe stało się jest od przelożonego Syryjej Cyryna.
<3> I szli wszyscy, iżby wyznawali, każdy do swego miasta.
<4> A wstąpił też Jozef od Galilejej z miasta Nazaret do
30 Żydowstwa, miasta Dawidowego, chtonre zową Betlejem, temu
iże był z domu i z czeladzi Dawida, <5> iżby wyznawał
z Maryją polubioną sobie żoną brzemienną. <6> I stało się jest,
33 gdy byli tamo, napelniły się są dni, iżby porodziła, <7> i

porodziła syna swego pierworodnego a
w pieluszki go powiła i położyła go w jasłkach, bo nie
36 było jej miejsce w stajni. <8> A pastyrze byli w krolestwie onym
czujący a strzegąc strożej nocnej nad trzodą swoją.
<9> A oto anjoł boży stanął wedla jich a światłość boża
39 ogarnęła ony i bali się bojaźnią wieliką. <10> I rzekł jim anjoł:
„Nie chcejcie się bać, bociem oto objawiam wam wesele wielikie,
chtore będzie wszystkiemu ludu, <11> iże narodził
42 się wam dzisia zbawiciel, chtory jest Krystus Pan,

w mieście Dawidowym. <12> A to wam znamię: Najdziecie dzieciątko w pieluszki powite a położone w jaślach”.

3 <13> A z nagła stała się jest z anjołem wielikość rycerstwa niebieskiego chwalących Boga a mowiących: <14> „Chwała na wysokości Bogu, a na ziemi pokoj ludziem dobrej wolej”.

6 <15> I stało się jest, gdy odstąpili od nich anjołowie w niebo, pastyrze mowili społem: „Podźmy aż do Betlejem a oględajmy to słowo, co się stało, co widział pan a ukazał

9 nam”. <16> I przyszli kwapliwie a należli Maryją i Jozef, i dzieciątko położone w jaślach <17> a widząc uznali o słowie, chtore rzeczo było jim o dzieciąt<k>u tym. <18> A

12 wszyscy, chtorzy słyszeli, dziwowali się są i o tych, chtore powiedziany były od pastyrzow do nich. <19> A Maryja chowała wszystkie słowa ty, nosząc w siercu swoim. <20> I wrocili się są pastyrzowie, wielbiąc i chwaląc Boga we

15 wszystkich, chtore słyszeli i widzieli, jako rzeczo jest do nich. <21> A gdy popełniły się są dni ośm, iżeby obrzazano

18 dziecie, wezwano jest jimię jego Jesus, chtore wezwano jest od anjoła, pirwej niżli w żywocie się poczęło.

Matthaeus II <1> Gdy się narodził Jesus w Betlejem w Żydowstwie

21 dniow Heroda krola, oto krolewie od wschodu słońca przyszli do Jerusalem <2> mowiąc: „Gdzie jest, chtory narodził się jest, krol żydowski? Bosmy widzieli gwiazdę jego na

24 wschodzie słońca i przyszlismy chwalić go”. <3> A słyszęcy Herod krol zasmęcił się i wszytko Jerusalem s nim, <4> a zebrawszy wszystkie książęta kapłańskie, badał się od nich, gdzie

27 by się Krystus narodził. <5> A oni odpowiedzieli mu: „W Betlejem żydowskiej ziemi, bo tako pisano jest przez proroka:

<6> «A ty Betlejem, ziemia żydowska, nikakie mniejsza jesteś

30 w książęciech żydowskich, bo z ciebie wynidzie wodz, chtory ma rzędzić lud moj israelski»”. <7> Tedy Herod potajemnie wezwawszy krole, pilno wybadał od nich

33 czas gwiazdy, chtora ukazała się jim. <8> A puściwszy je

do Betlejem rzekł: „*Ji*źcie i pytajcie pilnie o dziecięciu,
a gdy najdziecie, opowiedzcie mi, iżeby i ja przyszedwszy
36 ch<w>aliłbych go”. <9> Chtorzy gdy usłyszeli kroła, odeszli. A
oto gwiazda, chtorą widzieli na wschod słońca, uprzedzała je,
aż gdy przyszedwszy stała na wirzchu, gdzie było
39 dziecię. <10> A ujrzawszy gwiazdę weselili się są weselim
wielikim barzo, <11> a wszedwszy w dom naleźli dziecię
z Maryją matką jego, a padwszy ch<w>alili go, a otworzywszy
42 skarby swoje ofiarowali jemu dary: złoto,

kadzidło i mirrę, <12> a odpowiedź wzięwszy we śnie, by się nie wracali do Heroda, przez jinszą drogę wrocili się są do krolestwa swego. **Lucas II** <22> A gdy popełniły się są dni oczyszczenia jej podług zakonu Mojseszewego, wzięli go do Jerusalem, aby go postawili Bogu, <23> jako napisano jest w zakonie bożym, iż wszelka mężczyzna, otwarzająca żywot, święte Panu będzie wezwano, <24> aby też dali obiatę, jako rzeczono jest w zakonie bożym, parę sinogarlic abo dwoje gołąbiat. <25> A oto człowiek był w Jerusalem, chtoremu jimię Symeon, a człowiek ten był sprawiedliwy a bojaźliwy, oczekawając pocieszenia israelskiego, a Duch Święty był w nim. <26> I odpowiedź by wziął od Ducha Świętego nie ujrzeć śmierci, ależby pirwej ujrzał Krystusa bożego, <27> i przyszed w duchu do kościoła. A gdy przynieśli dziecię Jesusa rodzicy jego, aby uczynili podług zwyczaju zakonu zań, <28> a on wziął go na łokcie swoje a błogosławił Boga i rzekł: <29> „Ninie opuszczasz sługę twego, Panie, podług słowa twego w pokoju, <30> iż widziały oczy moje zbawienie twoje, <31> chtoreś udziałał przed obliczym wszelkiego ludu, <32> światłość ku objawieniu ludzkiemu a chwałę ludu twego israelskiego”. <33> I był ociec jego i matka jego dziwujący się nad tymi, chtore były mówiony o nim. <34> I błogosławił jim Symeon i rzekł do Maryjej matki jego: „Oto położon jest ten na upad i na powstanie wiela w Israel i na znamję, chtoremu się będzie przeciwiano. <35> A twoję jego duszę przejdzie miecz, aby byli objawiony z wiele sierz myśli”. <36> A była Anna prorokini, corka Fanuel z pokolenia Aser, ta była poszła w dniach długich a żyła z mężem swoim siedm lat od dziewictwa swego. <37> A ta wdowa była aż do lat ośmdziesiąt i sztyrzech, chtora nie wychodziła z kościoła, postami i modlitwami służąc w nocy i we dnie. <38> A ta tejże godziny przyszedwszy, wyznawała Panu i mowiła onym wszystkim, chtorzy oczekawali odkupienia israelskiego. <39> A gdy popełnili wszystko podług zakonu bożego, wrocili się są do Galilejej, do miasta swego Nazaret,

a dziecię mnożyło się i poćwierdzało się *pełny mądrości
36 a łaska boża była w nim. **Mattheus II <13>** A oto anioł boży ukazał
się we śnie Jozefowi mówiąc: Wstani i weźmi dziecię
i matkę jego a uciecz do Egiptu, a bądź tamo, aż gdy powiem
39 tobie, boć to będzie, iżby Herod szukał dziecięcia ku
zgubieniu jego. <14> Chtory powstawszy wziął dziecię i matkę
jego w nocy i szedł do Egiptu, <15> a był tamo aż do śmierci
42 Herodowej, aby się napelniło, co rzeczone jest od Boga
przez proroka mówiącego: Z Egiptu wezwałem syna mego. <16> Tedy
Herod widząc, iż był naigran od krolow, rozniewał się jest

barzo a posławszy pobił wszystkie dziatki, które były w Betlejem
 i po wszystkich granicach jego, od dwu lat i niżej
 3 podług czasu, który wybadał od królów. <17> Tedy napełniło
 się jest, co rzeczone jest przez Jeremiasza proroka mówiącego:
 <18> Głos w Rama słyszany jest, płacz i łkanie wielkie, Rachel
 6 płacząca synów swoich a nie chciała się pocieszyć,
 iż nie są. <19> A gdy umarł Herod, oto anioł boży ukazał się
 we śnie Jozefowi w Egipcie <20> mówiąc: „Wstań a weźmi
 9 dziecię i matkę jego, a idź do ziemi izraelskiej, boć
 umarli są, którzy szukali dusze dziecięcia”. <21> Chtory
 powstawszy wziął dziecię i matkę jego i przyszedł
 12 do ziemi izraelskiej <22> a słysząc, iż Archelaus królował w Żydostwie
 za Heroda ojca swego, bał się tam go ić a
 upomioniony we śnie, szedł w strony galilejskie, <23> a przyszedł
 15 mieszkał w mieście, które zowią Nazaret, aby się
 napełniło, co rzeczone jest przez proroki, iż nazareński będzie
 wezwan. **Lucas II** <41> A chodzili rodzicowie jego na każdy
 18 rok do Jerusalem dnia świętego wielkonocnego. <42> A gdy się
 stał lat dwanaście, wstępującym onym do Jerusalem podług
 swyczaju dnia świętego <43> a wypełniwszy dni, gdy się
 21 wracali, zostało dziecię Jesus w Jerusalem, a nie obaczyli
 rodzicowie jego. <44> A mniemający go być w pospólstwie, uszli drogę dnia i
 szukali go między przyrodzonymi i znajomymi.
 24 <45> A nie znalazwszy wrócili się do Jerusalem, szukający
 go. <46> I stało się jest, po trzech dniach, znaleźli jego w kościele
 siedzącego w pośrodku doktorów, słuchającego
 27 onych i pytającego ich. <47> A dziwowali się wszyscy,
 którzy go słuchali, nad mądrością i odpowiedziami jego.
 <48> A widząc dziwowali się są. I rzekła matka do niego:
 30 „Synu, coś udzielał nam tako? Oto otec twój i ja
 bolający szukaliśmy cię”. <49> I rzekł do nich Jesus: „Co jest,
 iżście mnie szukali? Nie wiedzieliście, iż w tych, które
 33 ojca mego są, słusza mnie być”. <50> A oni nie zrozumieli

słowa, które rzekł jest do nich. <51> I siedł s nimi i przyszedł
do Nazaret a był poddany jim. A matka jego chowała
36 wszystkie słowa ty w sercu swoim. <52> A Jesus mnożył
się w mądrości i w latach, i w łasce u Boga i u ludzi.

Lucas III <1> A lata piętnastego przykazania Tyberyjusza
39 cesarza, gdy rządził Rzymski Piłat Żydówstwo, a książęta
galilejskiego Heroda, a Filipa brata jego książęta
Ituree i trakonickiego królestwa a Lisaniusza *Abiline
42 książęta, <2> pod książęty kapłańskimi Annaszem i Kaifaszem

stało się jest słowo boże na Jana Zacharyjaszewego syna na
puszczy. <3> I przyszedł po wszystkim krolestwie Jordana, każąc
3 krzest pokuty na odpuszczenie grzechow, <4> jako napisano jest
w księgach słow Isaijasza proroka: „Głos wołającego na puszczy:
«Gotujcie drogę bożą, proste czyńcie ścieżki jego! <5> Wszelki
6 padół będzie napełnion a wszelka gora i pagorek będzie
uniżon, a będą krzywe w proste a ostre w drogi rowne, <6> a ujrzy
wszelkne ciało zbawienie boże». **Matthaeus III** <4> A ten Jan miał
9 odzienie z włosia wielbrądow a pas skorzany na biodrach
swoich, a pokarm jego był skoczki i miód leśny. <5> Tedy wychodziło
do niego Jerusalem i wszelkne Żydostwo i wszelkne krolestwo
12 u Jordana, <6> i krczeni są od niego w Jordanie, wyznawając
grzechy swoje. <7> A widząc wiele faryseuszow i saduceuszow
przychodzące na krzest jego, rzekł jim:
15 „Rodzaju jaszczeryczy, chto ukaże wam uciec od przyszłego
gniewu? <8> A przeto czyńcie dostojny owoc pokuty <9> a nie chcejcie
mówić w sobie: «Ojca mamy Abrama», bo powiadam
18 wam, iże mocen jest Bog z kamienia tego wskrzesić syny
Abramowe. <10> Boć już siekiera u korzenia drzewa położona jest,
a przeto wszelkne drzewo, chtore nie czyni owoca dobrego,
21 będzie wycięto a w ogień będzie wpuszczono”. **Lucas III**
<10> I pytały go tłuszcze rzekąc: „Coż tedy będziem działać?”
<11> A odpowiedziawszy mowił jim: „Chtory ma dwie sukni, niechaj
24 da niemającemu, a chtory ma pokarmy, takżej niechaj
czyni”. <12> I przyszli też celnikowie, iżeby byli okrczeni,
a rzekli do niego: „Mistrzu, co uczyniemy?” <13> A on rzekł
27 do nich: „Nic więcej, jedno co ustawiono jest wam, czyńcie”.
<14> I pytali go też i rycerze mowiąc:
„Co uczyniemy i my?”. I rzekł jim: „Żadnego nie udęczaćjcie
30 ani potwarzy czyńcie a dosyć miejcie w żołdzie waszym”.
Iohannes I <19> A to jest świadectwo Jana: Gdy posłali Żydowie
od Jerusalem kapłany i dyjakony do niego, iżeby go pytali:
33 „Ty chtory jesteś?” <20> a wyznał jest a nie zaprzął, i wyznał jest,

że nie jestem ja Krystus. <21> I pytali go: „Coś tedy, Helijasz-eś ty?”

I rzekł: „Nie jestem”. „Prorok-eś ty?” A odpowiedział: „Nie”.

36 <22> I rzekli mu: „Chtory jesteś?”, iżebysmy odpowiedź dali tym,
chtory posłali nas. „Co mówisz sam o sobie?” <23> I rzekł: „Ja
głos wołającego na puszczy: «Sprawiajcie drogę bożą, jako
39 mówił Isajasz prorok»”. <24> A chtory byli posłani, byli
z faryzeuszow. <25> I pytali go a mówili jemu: „Coż tedy
krcisz, jeśli ty nie jest Krystus ani Helijasz, ani prorok?”

5v

Lucas III <15> A domni mającemu się ludu i myślącym wszystkim
w sercach swoich o Janie, iżby snadź on był Krystus,
3 **<16>** odpowiedział Jan mówiąc wszystkim: „Jać wodą krczę
was, aleć przyjdzie mocniejszy, chtorego nie jestem dostojen
rozwiązać rzemyska botow jego, ten was okrci
6 w Duchu Świątym i ogniu. **<17>** Chtorego wiejadło w ręce
jego a wyczyści gumno swoje, a zgromadzi
pszenicę do stodoły swojej, a plewy spali ogniem
9 niezagaszonym”. **<18>** Wiele też i jinsze upominając, ob[w]jawiał
ludu. **Matthaeus III <13>** Tedy prz<y>szedł Jesus od Galilejej
do Jordana do Jana, aby był okrczon od niego. **<14>** A Jan nie dopuszczał
12 go mówiąc: „Ja od ciebie mam być okrczon a
ty jidziesz do mnie?”. **<15>** A odpowiedziawszy Jesus rzekł mu:
„Przepuść ninie, bo tako słusza nam napełnić wszelkną
15 sprawiedliwość”. Tedy opuścił go. **Lucas III <21>** I stało się jest,
gdyż był zekrczon wszelkny lud a Jesusewi okrczonemu i modlącemu się
otworzyło się niebo **<22>** i zstąpił Duch Świątym
18 w cielnej osobie jakoby gołabica nań a głos s nieba
stał się jest: „Ty jesteś syn moj namilejszy, w tobie
polubowało mnie”. **<23>** A Jesus był poczynający jakoby
21 lat trzydzieści, jako był mni man syn Jozefow. **Matthaeus IV**
(1) Tedy wiedzion jest Jesus na puszcza, aby był kuszon od dyjabła.
(2) A gdy pościł szterdzieści dni i szterdzieści nocy,
24 potym łącznął. **<3>** A przystąpiwszy kusiciel rzekł mu:
„Jesliś syn boży, rzekni, iżeby kamienie to chlebem się stało”.
<4> Chtory odpowiedziawszy rzekł: „Pisano jest: «Nie w samym
27 chlebie żywie człowiek, ale we wszelkim słowie, chtore pochodzi
z ust bożych»”. **<5>** Tedy go wziął dyjabeł do świętego
miasta i postawił go na dachu kościoła, **<6>** i rzekł mu: „Jesliś
30 syn boży, spuść się na doł, bo pisano jest, iże anjołom
swoim przykazał o tobie a w ręce wezmą ciebie, aby
nie obraził o kamień nogi twojej”. **<7>** Rzekł jemu Jesus: „Lepak
33 pisano jest: «Nie będziesz kusił Pana Boga twego»”.

<8> Lepak wziął go dyjabeł na górę wysoką barzo i ukazał
mu wszystkie krolestwa świata i chwałę jich, <9> i rzekł
36 mu: „To wszystko tobie dam, jeśli padwszy będziesz mię
chwalił”. <10> Tedy rzekł mu Jesus: „Podź, szatanie!” Bo pisano
jest: «Pana Boga twego będziesz chwalił a jemu samemu
39 będziesz służył». <11> Tedy opuścił go dyjabeł, a oto anjołowie
przystapili i służyli jemu. **Iohannes I** <29> Drugiego dnia

widział Jan Jesusa przychodzącego do siebie i rzekł: «Oto baranek boży, oto chtory głodzi grzechy świata». <30> Tenci jest, o chtorymem mowił: „Po mnie przyszedł mąż, który przede mną stał się jest, bo pirwszy mnie był <31> a ja nie wiedziałem go, ale iżby był ob[w]jawion w Israelu, dlatego przyszedłem ja w wodzie krcząc”. <32> I świadec<t>wo wydał Jan mowiąc, iż widziałem Ducha zstępującego jakoby gołębicę s nieba a mieszkał na nim. <33> A ja nie wiedziałem go, ale chtory posłał mnie krcić w wodzie, on mi rzekł: „Na chtorego ujrzysz Ducha zstępującego a mieszkającego na nim, ten jest, chtory krci w Duchu Świątym. <34> A ja widziałem i świadectwom wydał, iż ten jest syn boży. <35> Drugiego dnia lepak stał Jan i zwolenikow jego dwa <36> a ujrzawszy Jesusa chodzącego rzekł: „Oto baranek boży”. <37> I słyszeli go dwa zwolenicy mowiącego i naśladowali są Jesusa. <38> A obrociwszy się Jesus i widząc je naśladowujące go rzekł jim: „Czego szukacie?” Chtorzy rzekli jemu: „Rabi, co jest wyłożono mistrzu, gdzie mieszkasz?” <39> Rzekł jim: „Podźcie a oglądajcie”. Przyszli i ujrzeli, gdzie mieszkał, i u niego mieszkali dnia onego, a godzina była jakoby dziesiąta. <40> A był Jędrzej brat Szymuna Piotra, jeden ze dwu, chtorzy słyszeli od Jana i naśladowali jego. <41> Nalazł ten napirwej brata swego Szymuna i rzekł mu: Należliśmy mesjasza, co się wykłada krystus. <42> I przywiedli go do Jesusa, a wejrzawszy nań Jesus rzekł: „Ty jesteś Szymun syn Johanna, ty będziesz wezwan Cefas, co się wykłada Piotr. <43> Nazajutrz chciał wynić do Galileje i nalazł Filipa i rzekł jemu Jesus: „Naśladuj mię”. <44> A był Filip od Betsaidy, miasta Jędrzeja i Piotra. <45> Nalazł Filip Natanaela i rzekł mu: „Chtorego napisał Mojsesz w zakonie i prorocy, należliśmy Jesusa, syna Jozefowego od Nazaret. <46> I rzekł mu Natanael: „Od Nazaret może nieco dobrego być?” Rzekł jemu Filip: „Podź a oglądaj”. <47> Widział Jesus Natanaela przychodzącego do siebie i rzekł o nim: „Oto prawdziwy

Israelita, w którym łściwość nie jest”. <48> Rzekł mu Natanael:
„Skąd mię znasz?” Odpowiedział Jesus i rzekł jemu:
36 „Pirwej niżli cię Filip wezwał, gdyś był pod figą, widziałem
cię”. <49> Odpowiedział mu Natanael i rzekł: „Rabi, ty jeś
syn boży, ty jeś krol w Israel”. <50> Odpowiedział Jesus i rzekł mu,
39 iżem rzekł tobie: „Widziałem cię pod figą” wierzysz, więcej
nad to ujrzysz, <51> i rzekł mu: „Zaprawdę, zaprawdę mówię
wam: Ujrzycie niebo otworzone i anjoły boże wstępujące
42 i zstępujące na syna człowieczego”.

Matthaeus IV <18> A chodząc Jesus podła Morza Galilejskiego
widział dwu bratu, Szymuna, chtëry rzeczon Piotr i Jędrzeja
3 brata jego, puszczające sieci w morze, bo byli rybitwi,
<19> i rzekł jim: „Podźcie za mną, a uczynię was być rybitwy
ludzkimi”. <20> A oni natychmiast opuściwszy sieci,
6 naśladowali są jego. <21> A poszedwszy zonąd ujrzął druga
dwu bratu, Jakuba Zebedeuszowego i Jana brata jego, w łodzi
z Zebedeuszem ojcem jich, składające sieci swoje i wezwał
9 je. <22> A oni natychmiast opuściwszy sieci i ojca, naśladowali
są jego. **Iohannis II <1>** A dnia trzeciego swadźba stała się jest w Kanie
12 Galilejskiej i była matka Jesusowa tamo <2> a wezwan
jest i Jesus i swolenicy jego na swadźbę. <3> A gdy niestawało
wino, rzekła matka Jesusowa do niego: „Wina nie mają”.
15 <4> I rzekł jej Jesus: „Co tobie i mnie jest, niewiasto? Jeszcze nie
przyszła godzina moja”. <5> Rzekła matka jego sługam: „Cokoli
rzeknie wam, czyńcie”. <6> A były tamo kamienne sędy sześć,
18 położone podług oczyszczenia żydowskiego,
bierząc w się pewne miary dwie abo trzy. <7> Rzekł jim
Jesus: „Napełnicie sędy wodą”. I napełnili je aż do wirzchu.
21 <8> I rzekł jim Jesus: „Czerpajcie ninie a nieście żyrcowi”.
I wzięli. <9> A gdy zakusił żyrcz wody wina
*uczynionego a nie wiedział, skąd by było, a słudzy wiedzieli,
24 chtërzy czerpali wodę, wzwowie oblubieńca żyrcz
<10> i rzekł mu: „Wszelkny człowiek napirwej dobre wino dawa
a gdy się spiją, tedy to, co podlejsze jest,
27 ale ty schowałeś dobre wino aż dotąd”. <11> Ten udziałał
początek znamion Jesus w Kanie Galilejskiej i
objawił chwałę swoją, i uwierzyli weń zwolenicy jego.
30 <12> Potym zstąpił do Kafarnaum on i matka jego, i bracia jego,
i zwolenicy jego a tamo mięszkali przez mało
dni. <13> A blisku była Wielka Noc żydowska i wstąpił
33 Jesus do Jerusalem <14> i nalazł w kościele przedawające
woły i owce, i gołębice, i pieniążniki siedzące. <15> A kiedy

udzielał jakoby bicz z powrozkow, wszystkie wyrzucił z kościoła,
36 owce teze i woły, a pieniążnikom rozproszył pieniądze
i stoły przewrocił. <16> A tym, ktorzy gołebice przedawali,
rzekł: „Wynieście ty stąd a nie chcejcie
39 działać domu ojca mego domu kupiectwa”. <17> I wspomnieli
są zwolenicy jego, iże napisano jest: «Miłość domu
twego strawiła mię». <18> A odpowiedzieli Żydowie
42 i rzekli jemu: „Chtore znamię ukazujesz nam, iż to

działasz?” <19> Odpowiedział Jesus i rzekł jim: „Rozdzielcie kościół ten, a w trzech dniach wzbudzę ji. <20> I rzekli mu Żydowie: „Szterdzieści i sześć lat budowan jest kościół ten, a we trzech dniach wzbudzisz ji?”. <21> Ale on mówił o kościele ciała swego. <22> A przeto gdy powstał od umarłych, wspamiętali są zwolenicy jego, iż to mówił i uwierzyli pismu i mowie, chtëną mówił Jesus. <23> A gdy był w Jerusaleń w Wielką Noc dnia świętego, wiele uwierzyło w jimię jego widzący znamiona jego, chtëre działał. <24> Ale Jesus nie wierzył sam siebie jim, dlatego iż on znał wszystkie <25> a iż niepotrzeb mu było, aby chto świadectwo wydał o człowiece, bo on wiedział co było w człowiece.

Iohannis III <1> I był człowiek z faryzeuszow Nikodem jimieniem, książę żydowskie. <2> Ten przyszed do Jesusa w nocy i rzekł mu: „Rabi, wiemy, iżeś od Boga przyszedł mistrz, bo żadny nie może ty znamiona działać, chtëre ty działasz, ależby był Bog s im”. <3> Odpowiedział Jesus i rzekł mu: „Zaprawdę, zaprawdę mówię tobie: «Jesli chto nie narodzi się znow, nie może widzieć krolestwa bożego»”. <4> Rzekł do niego Nikodem: „Jako może człowiek narodzić się, gdy jest stary? Izali może w żywot matki swojej na wtore wnić i odnarodzić się?” <5> Odpowiedział Jesus: „Zaprawdę, zaprawdę mówię tobie: «Jesli chto nie będzie odrodzon z wody i Ducha Świętego, nie może wnić w krolestwo boże». <6> Co narodziło się jest z ciała, ciało jest, a co narodziło się jest z Ducha, duch jest. <7> Nie dziwuj się, iże rzekłem tobie: «Potrzeb wam narodzić się znowu». <8> Duch gdzie chce, dmie a głos jego słyszysz, ale nie wiesz, skąd by przyszed abo gdzie pojdzie. Takież jest wszelkny, chtëry narodził się jest z Ducha”. <9> Odpowiedział Nikodem i rzekł mu: „Jako może to być?” <10> Odpowiedział Jesus i rzekł mu: „Ty jesteś mistrz w Israel, a tego nie wiesz? <11> Zaprawdę mówię tobie, iże co wiemy, mowiemy, a co widzimy, świaczemy, a świadectwa naszego nie przyjmujecie. <12> Jesli ziemskie mówiłem

wam, a nie wierzycie, jakoż powiem wam niebieskie,
uwierzycie?” <13> A żadny nie wstąpi w niebo, jedno chtory zstąpił
36 z nieba, syn człowieczy, chtory jest w niebie. <14> A jako Mojsesz
powyszył węża na puszczy, także powyszyć słuszno syna człowieczego,
<15> aby wszelkny, chtory wierzy weń, nie zginął by,
39 ale aby miał żywot wieczny <...> <17> Bo nie posłał Bog syna swego
na świat, aby sądził świat, ale aby zbawion był świat
przezeń. <18> Chtory wierzy weń, nie jest sądzon, ale chto nie wierzy,
42 już osądzon jest, iż nie wierzy w jimię jedyne
syna bożego. <19> A to jest sąd, iż światłość przyszła na świat
a miłowali ludzie więcej ciemności niżli światłość,
45 bo były jich złe uczynki. <20> Wszelkny, chtory źle działa,

nienawidzi świat<ł>ość a nie przychodzi do światłości,
aby nie były karany uczynki jego. <21> Ale chto działa prawdę,
3 przychodzi do światłości, aby były objawiony uczynki
jego, iże w Bodze są działany. **Lucas V** <1> I stało się jest, gdy
tłuszcze cisnęły się do niego, aby słuchały słowa bożego,
6 a on stał podła jeziora Jenezaret, <2> i widział dwie łodzi
stojące podła jeziora a rybitwi wystapili i płokali sieci.
<3> A wstąpiwszy w jedną łódź, chtora była Szymunowa,
9 prosił go od ziemie odwieść mała. A siedząc
nauczał z łodziej tłuszcze. <4> A gdy przestał mówić, rzekł do
Szymuna: „Wjedź na głębią a rozwińcie sieci wasze na
12 jęcie”. <5> A odpowiedziawszy Szymun rzekł jemu: „Przykazicielu,
przez wszystkę noc robiąc nicesmy nie jęli,
ale w słowie twoim rozwinę sieć”. <6> A gdyż to udziałali, jęli
15 ryb wielkość obfitą i rwała się sieć jich, <7> i skazali
towarzyszom, chtorzy byli w jinszej łodzi, iżby przyszli <...> I
napelnili obie łodzi, tako iże się pograżały. <8> Co gdy ujrzal
18 Szymon Piotr, padł do kolan Jesusewych mówiąc:
„Odstęp ode mnie, bo człowiek grzeszny jestem, Panie. <9> Bociem
zumienie ogarnęło go i wszyscy, chtorzy s nim byli
21 w jęciu ryb, ch<t>ore jęli <10> a także Jakuba i Jana, syny
Zebedeuszowe, chtorzy byli towarzysze Szymunowi. I rzekł
do Szymuna Jesus: „Nie chciej się bać, stąd już ludzie
24 będziesz jimujący”. <11> A przywiodwszy na ziemie łodzie, opuściwszy
wszystko, naśladowali są jego. **Lucas IV**
<16> I przyszedł do Nazaret, gdzie był wychowan,
27 i wszedł podług zwyczaju swego dnia soboty do bożnice,
i wstał czyść. <17> I dany są mu ksiegi Isaijasza proroka,
a gdy otworzył ksiegi, znalazł mieśce, gdzie
30 napisano było: <18> „Duch boży na mię, dlaczego pomazał mię <...>
wzjaviać ubogim, posłał mię uzdrawiać skruszone sercem,
<19> kazać jętym odpuszczenie a ślepym widzenie, opuścić
33 zgubione na ulżenie, kazać lato boże przyjemne i dzień

otpłaty?”. <20> A gdy zawarł księgi, wrocil sludze i siad, a wszystkich
w boznicy oczy byly glądajacy nań. <21> I poczał mowić
36 do nich, iże dzisia napelniono jest to pismo w uszach
waszych. <22> A wszyscy świadectwo mu dawali a dziwowali
się w słowach łaski, chtore wychodziły z ust jego, i mowili:
39 „Izali ten jest syn Jozefów?” <23> I rzek jim: „Wzdym rzekniecie
mi to podobieństwo: «Lekarzu, uzdrow sam siebie. Jakie
slyszelismy uczynki w Kafarnaum, czyń i tu w ojczyźnie
42 twojej». <24> I rzekł: „Zaprawdę, zaprawdę mowię wam, iże
żadny prorok przyjęty jest w ojczyźnie swojej”.